

**Program Wychowawczo –
Profilaktyczny
w Powiatowym Zespole Szkół
w Bieruniu**

Bieruń, 2020 r.

1. Wprowadzenie

Program Wychowawczo – Profilaktyczny jest programem wieloletnim i długofalowym, gdyż jego wdrażanie w zależności od poziomu kształcenia trwa od 3 do 5 lat. Został opracowany zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi (załącznik nr 1) na podstawie diagnozy, a działania uprzedzające oparte są na naukowych podstawach lub potwierdzonej skuteczności. Program podlega corocznej ewaluacji, która uwzględnia bieżące potrzeby, obserwacje z realizacji w poprzednim roku szkolnym oraz aktualną diagnozę. W ubiegłym roku szkolnym z uwagi na problem pandemii i wynikające z tego nauczanie zdalne nie zostały zrealizowane wszystkie zadania. Jednak niektóre zadania udało się zrealizować online (np. program Ars, jak dbać o miłość, konkursy przedmiotowe, praktyki miesięczne dla uczniów, itp.)

Koncepcja wychowania polega na wspieraniu uczniów w rozwoju we wszystkich sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej.

Natomiast profilaktykę (wg Zbigniewa B. Gasia) rozumie się jako kompleksową interwencję kompensującą niedostatki wychowania, która obejmuje równoległe trzy obszary działania:

- wspomaganie ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi jego prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu (czyli budowanie odporności i konstruktywnej zaradności);
- ograniczenie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- inicjowanie i wzmocnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi oraz umożliwiają prowadzenie zdrowego stylu życia.

Działaniami profilaktycznymi szkoły objęci są uczniowie, ale także rodzice, nauczyciele i pracownicy niepedagogiczni szkoły.

2. Misja

Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu jest nowoczesną placówką oświatową, przyjaźnie wspomagającą wszechstronny rozwój każdego ucznia.

3. Wizja

Wizja rozwoju szkoły:

- tworzymy szkołę przeciwdziałającą agresji i zagrożeniom społecznym, przygotowującą uczniów do startu w dorosłe życie;
- zapewniamy dobrze zorganizowany proces dydaktyczny prowadzony przez kompetentną kadre, która podejmuje doskonalenie zawodowe, zdobywa kolejne stopnie awansu zawodowego, preferuje aktywne i nowoczesne metody i formy pracy, otacza uczniów profesjonalną opieką wychowawczą, zapewnia każdemu uczniowi warunki do nabycia i rozwoju wiedzy oraz umiejętności niezbędnych do zdania egzaminów zewnętrznych, a także zapewniających rozwój w wybranych dziedzinach;
- wyposażamy uczniów w niezbędne kompetencje potrzebne do planowania kariery zawodowej, wejścia na rynek pracy, kontynuacji edukacji na wyższych etapach;
- kształcimy umiejętności praktyczne, które umożliwią naszym absolwentom konkurowanie na rynku pracy,
- promujemy wartości etyczne, historyczne, kulturalne, budujemy więzi ze społecznością lokalną i regionem;
- w procesie wychowania zwracamy uwagę na uniwersalny system wartości;
- szkoła indywidualizuje podejście do każdego ucznia dostosowując metody i formy pracy do jego potrzeb;
- kształtujemy wśród uczniów wrażliwość na problemy społeczne (działalność wolontariacka uczniów), a także postawy aktywne, przedsiębiorcze, tolerancyjne, patriotyczne, proekologiczne;
- uświadamiamy uczniom ich obowiązki i prawa obywatelskie, zwracamy uwagę na zasady przestrzegania porządku prawnego;
- współpracujemy z rodzicami poprzez wspieranie ich w wychowaniu dzieci i czynienie ich partnerami szkoły;
- pomagamy uczniom w trudnych sytuacjach materialnych, rodzinnych i społecznych w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych i zdobycia wykształcenia;
- współpracujemy z instytucjami i organizacjami, a przede wszystkim lokalnymi przedsiębiorcami;
- zapewniamy bezpieczeństwo wszystkim uczniom oraz pracownikom szkoły podczas zajęć edukacyjnych, praktycznej nauki zawodu, wycieczek edukacyjnych, zajęć

pozalekcyjnych, zbiorowych wyjść na uroczystości i imprezy okolicznościowe, z uwzględnieniem procedur sanitarnych.

Model absolwenta

Absolwent Powiatowego Zespołu Szkół w Bieruniu:

- posiada wiedzę i umiejętności zgodne z kierunkiem kształcenia, potrafi je wykorzystać w praktyce oraz zaplanować własną karierę zawodową i edukacyjną;
- jest przedsiębiorczy, zna zasady prowadzenia własnej działalności gospodarczej;
- w procesie zdobywania wiedzy i samokształcenia potrafi korzystać z technologii informacyjnych w sposób bezpieczny i krytycznie odbierać informacje;
- podejmuje działania na rzecz rozwoju intelektualnego i kulturalnego;
- szanuje poglądy innych, jest tolerancyjny wobec innych kultur i tradycji;
- potrafi wyrażać własne opinie, pracować w grupie, podejmować decyzje;
- cechuje go odpowiedzialność i troska o zdrowie swoje i innych;
- zna i szanuje przepisy prawa;
- postępuje zgodnie z obowiązującymi normami życia społecznego.

4. Diagnoza wychowawczo – profilaktyczna

Diagnozę przeprowadzono analizując badania wewnątrzszkolne oraz ogólnopolskie. Badania te pozwoliły na zebranie ogólnych opinii na temat sytuacji profilaktyczno – wychowawczej w naszej szkole. Do diagnozy wykorzystano następujące raporty i programy:

- Ewaluacja wewnętrzna 2020 - Nauczyciele motywują uczniów do aktywnego uczenia się i wspierają ich w trudnych sytuacjach, tworząc atmosferę sprzyjającą uczeniu się; kształtują u uczniów umiejętność uczenia się;
- Ewaluacja wewnętrzna 2019 – Kształtowanie postaw i norm społecznych;
- Ewaluacja wewnętrzna 2018 – Organizacja i efektywność pomocy psychologiczno - pedagogicznej;
- Ewaluacja wewnętrzna 2017 – Kształtowanie postaw. Wychowanie do wartości;
- Badania ankietowe przeprowadzone przez Mariusza Kajdę – realizatora programów profilaktycznych NOE i KOREKTA „Postawy młodzieży wobec substancji psychoaktywnych” w roku szkolnym 2018/2019;

- Ankieta dla nauczycieli dotycząca problemów wychowawczych w szkole (czerwiec 2020);
- Ankieta dla rodziców dotycząca problemów wychowawczych w szkole (wrzesień 2020);
- Ankieta dla uczniów dotycząca problemów wychowawczych w szkole (wrzesień 2020);
- Analiza wyników zbiorczych dotyczących frekwencji, zachowania i wyników nauczania w roku szkolnym 2019/2020;
- Analiza wyników zbiorczych z egzaminu maturalnego i zawodowego;
- Sprawozdania z działalności nauczycieli w roku szkolnym 2019/2020;
- Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Bierunia;
- Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020;
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018 – 2020;
- Program zapobiegania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa obywateli i porządku publicznego dla powiatu bieruńsko – lędzińskiego na lata 2019 – 2022

Raporty i badania ogólnopolskie:

- Młodzież 2018 - Fundacja Badania Opinii Społecznej CBOS, KBPN, Warszawa 2019;
- Nastolatki 3.0 – Wybrane wyniki ogólnopolskiego badania uczniów w szkołach, Warszawa 2016

Charakterystyka szkoły

Powiatowy Zespół Szkół w Bieruniu jest największą placówką kształcąca po gimnazjum i szkole podstawowej w powiecie bieruńsko-lędzińskim. W skład PZS w Bieruniu wchodzi:

- Technikum
- Branżowa Szkoła I stopnia

Nauczyciele pracujący w szkole to doświadczeni pedagodzy, z których 83% stanowią nauczyciele mianowani i dyplomowani.

Szkoła zapewnia odpowiednią bazę dydaktyczną dla nauczycieli i uczniów. W 100% sal lekcyjnych jest sprzęt multimedialny z dostępem do Internetu, a także edukacyjne programy multimedialne do wszystkich przedmiotów ogólnych oraz pomoce dydaktyczne.

W placówce funkcjonują nowoczesne warsztaty elektryczno – mechaniczne oraz pracownia gastronomiczna i obsługi gości i specjalistyczne pracownie informatyczne.

Biblioteka szkolna wyposażona jest w bogaty księgozbiór zapewniający dostęp do lektur szkolnych, publikacji naukowych, beletrystyki, czasopism obcojęzycznych.

Szkoła posiada duży i bogaty kompleks sportowy, co sprzyja rozwojowi zainteresowań sportowych uczniów. Do dyspozycji jest hala sportowa, siłownia i fitness oraz boiska sportowe Orlik.

Budynek szkoły wyposażony jest w pracownię rewalidacji, z której korzystają uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Powiatowy Zespół Szkół to placówka oświatowa o wysokiej efektywności nauczania. Wyniki egzaminów zewnętrznych (zawodowych, maturalnych) są wyższe niż w Polsce i na Śląsku.

Szkoła realizuje projekty unijne, dzięki którym młodzież wyjeżdża na miesięczne praktyki zawodowe do Niemiec i Włoch (Erasmus+). W okresie pandemii należało przesunąć terminy wyjazdu. Zaplanowano je na wiosnę 2021 roku.

Uczniowie korzystają także z kursów zawodowych sfinansowanych z funduszy europejskich.

Uczniowie naszej szkoły w przeważającej mierze to mieszkańcy powiatu bieruńsko – lędzińskiego.

Analiza wyników egzaminów gimnazjalnych i ósmoklasisty wskazuje, że naszą szkołę wybierają w przeważającej ilości uczniowie osiągający średnie i słabe wyniki nauczania.

Nasi uczniowie w większości wychowują się w rodzinach pełnych, ale jest też część rodzin niepełnych, zrekonstruowanych, zastępczych. Zdarza się, że rodzice pracują za granicą,

Z roku na rok wzrasta liczba uczniów objętych pomocą psychologiczno – pedagogiczną.

Szkoła w okresie pandemii przestrzega procedur sanitarnych i zapewnia bezpieczeństwo wszystkim uczniom oraz pracownikom szkoły podczas zajęć edukacyjnych, praktycznej nauki zawodu, a wycieczki edukacyjne, zajęcia pozalekcyjne, zbiorowe wyjścia na uroczystości i imprezy okolicznościowe są ograniczone do niezbędnego minimum.

Mocne strony:

- Szkoła jest postrzegana przez uczniów, rodziców i nauczycieli jako bezpieczna.

- Uczniowie osiągają dobre wyniki w egzaminach zewnętrznych (zdawalność zwykle wyższa niż w Polsce i na Śląsku).
- Szkoła dobrze przygotowuje do funkcjonowania w społeczeństwie.
- Uczniowie dobrze są przygotowani do dalszego kształcenia lub funkcjonowania na rynku pracy do swoich możliwości.
- Uczniowie biorą aktywny udział w zewnętrznych projektach i konkursach.
- Większość uczniów twierdzi, że dobrze i bardzo dobrze radzi sobie w szkole (w skali od 1-6, średnia ocena około 4,4)
- Blisko 100% uczniów i rodziców deklaruje, że zna prawa i obowiązki uczniów.
- Problemy i trudności uczniów są szybko diagnozowane i rozwiązywane przez nauczycieli i pedagoga szkolnego z zaangażowaniem rodziców.
- Dobry i skuteczny przepływ informacji pomiędzy nauczycielami i rodzicami.
- Zdecydowana większość nauczycieli aktywizuje swoich uczniów poprzez rozmowy indywidualne, wskazywanie uczniom korzyści wynikających z nauki, zachęcanie do zadawania pytań, otwartość na uczniowskie inicjatywy i pomoc w ich realizacji, urozmaicanie zajęć, dobierania odpowiednich metod i form pracy.
- Dobra współpraca z instytucjami w zakresie wychowania i profilaktyki.
- Rodzice w większości oceniają pozytywnie współpracę ze szkołą w zakresie wychowawczym (59% ocenia ją dobrze i bardzo dobrze)
- Większość uczniów (89%) lubi zajęcia z wychowawcą, czują się otoczeni jego opieką (79%), a w razie problemów wskazują wychowawcę, w drugiej kolejności po kolegach, do kogo udaliby się po pomoc.
- Większość uczniów wysoko ocenia swoje relacje z rodzicami (w skali od 1-6, średnia oscyluje blisko 4,9).
- Baza dydaktyczna szkoły, szczególnie warsztaty i pracownie szkolne, są nowoczesne i odpowiadają wymaganiom podstawy programowej.
- Uczniowie znają stawiane przed nimi cele uczenia się i formułowane wobec nich oczekiwania.
- Zasady oceniania określone przez nauczycieli są dla uczniów jasne i zrozumiałe .
- Ocenianie motywuje większość uczniów do nauki.
- Uczniowie twierdzą, że uczniowie w naszej szkole mają wpływ na sposób organizowania i przebieg procesu nauczania.

Słabe strony:

- Duża grupa uczniów przyznaje, że miała kontakt z alkoholem (wiek inicjacji ok. 14 – 15 roku życia).
- W grupie rówieśniczej dochodzi do inicjacji alkoholowej, ale również pewna grupa uczniów przyznaje, że pierwszy raz zostali poczęstowani alkoholem przez rodziców.
- Prawie 50% uczniów pełnoletnich oraz 25% pierwszoklasistów pije alkohol raz w tygodniu.
- Ponad 10% uczniów traktuje alkohol jako antidotum na problemy.
- 40% uczniów pełnoletnich oraz spora grupa pierwszoklasistów przyznaje, że upiło się w ciągu ostatnich 30 dni.
- Około 1/3 uczniów szkoły przyznaje, że pali papierosy.
- Około 50% uczniów posiada powierzchowną wiedzę na temat szkodliwości narkotyków. Pewna grupa uczniów ma błędne przekonania normatywne w tym zakresie.
- Około 20 % ankietowanych uczniów twierdzi, że na terenie szkoły można kupić narkotyki.
- Prawie połowa uczniów deklaruje, że próbowało narkotyków (wzrost w porównaniu do ubiegłego roku).
- Młodzież stwierdza, że po raz pierwszy narkotykami częstują ich rówieśnicy (najczęściej poza szkołą).
- Słaba frekwencja najczęściej u uczniów pełnoletnich.
- Uczniowie często używają wulgaryzmów w komunikacji rówieśniczej.
- Używanie telefonów komórkowych wbrew obowiązującym zasadom.
- Słaba motywacja i obowiązkowość niektórych uczniów do nauki (im uczeń słabszy, tym niższa motywacja).
- Część uczniów wychowuje się w rodzinach niepełnych, zastępczych lub zrekonstruowanych, a w niektórych przypadkach rodzice pracują za granicą.
- Coraz większa liczba uczniów boryka się z problemami psychicznymi (depresja, labilność emocjonalna).
- Uczniowie wskazują, że nie wszyscy nauczyciele potrafią omówić z nimi ich problemy edukacyjne i postępy w nauce.

- Nie wszystkie lekcje pod względem atmosfery są poprawne - nauczyciele powinni zwracać większą uwagę na problem przeszkadzania sobie uczniom nawzajem w pracy podczas zajęć.

5. Opis czynników chroniących i czynników ryzyka

1) CZYNNIKI CHRONIĄCE:

- Dobre relacje uczniów ze swoimi rodzicami;
- Pozytywny system wartości uczniów;
- Duży poziom zadowolenia ze swojego środowiska (szkoły, dzielnicy) oraz poziomu bezpieczeństwa w szkole, pozytywna atmosfera panująca w szkole;
- Zadowolenie uczniów z kontaktów rówieśniczych oraz sposobu traktowania przez nauczycieli;
- Dobry kontakt uczniów i rodziców z wychowawcami i nauczycielami;
- Szkoła jest miejscem osiągnięcia sukcesów przez uczniów (wysoka zdawalność egzaminów zewnętrznych);
- Placówka ma dobre warunki lokalowe i dobrą bazę dydaktyczną;
- Duża świadomość uczniów dotycząca właściwych i niewłaściwych zachowań oraz negatywny stosunek do korzystania z substancji psychoaktywnych;
- Znajomość zasad zdrowego stylu życia;
- Nastawienie dużej grupy uczniów na pomoc drugiemu człowiekowi i relacje społeczne;
- Dobra sytuacja materialna rodzin;
- Monitoring wizyjny w szkole;

2) CZYNNIKI RYZYKA:

- Spora grupa uczniów wychowuje się w rodzinach niepełnych, zastępczych, zrekonstruowanych i w których rodzice pracują za granicą;
- Wielu uczniów boryka się z problemami psychicznymi;
- Uczniowie piją alkohol najczęściej z kolegami, ale także wskazują rodziców na tych, którzy ich częstują;
- Palenie przez uczniów papierosów i e- papierosów;
- Narażenie na zagrażające i niewłaściwe treści w cyberprzestrzeni;

- Pojawiające się zachowania agresywne, głównie agresja słowna, wśród uczniów;
- Niewielkie zaangażowanie uczniów w życie społeczne;
- Uczniowie często stosują wulgarnie i obraźliwe słownictwo;

REKOMENDACJE:

- Tworzenie pozytywnych grup rówieśniczych;
- Edukacja uczniów i rodziców w zakresie szkodliwości środków psychoaktywnych i korygowanie błędnych przekonań normatywnych;
- Zaangażowanie Samorządu Uczniowskiego w działalność liderów profilaktyki (promocji zdrowia);
- Wspieranie nauczycieli w rozwoju umiejętności interpersonalnych, radzeniu sobie ze stresem i przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu, wyposażenie ich w wiedzę na temat profilaktyki uzależnień;
- Tematyka lekcji wychowawczych i ich prowadzenie winny sprzyjać roli wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- Dbanie o pozytywny klimat szkoły szczególnie poprzez budowanie pozytywnych relacji uczeń – nauczyciel oraz projektowanie działań, dzięki którym uczniowie mają okazję do współdziałania;
- Podczas wszystkich aktywności uczniów w szkole, wspierać i doceniać ich; indywidualność, stale pracować nad zrozumieniem i akceptowaniem odmienności;
- Dbanie o kulturę języka w życiu codziennym;
- Konieczność zwiększenia autorytetu wszystkich pracowników szkoły w oczach uczniów;
- Edukowanie młodzieży w zakresie uzależnień, a w szczególności na temat nikotynizmu. Równolegle należy prowadzić szkolenia dla nauczycieli i rodziców poszerzając dotychczasowe zagadnienia o nowe problemy;
- Kontynuowanie warsztatów z zakresu radzenia sobie z emocjami, stresem i konstruktywnym rozwiązywaniem sytuacji problemowych;
- Kształtowanie umiejętności bezpiecznego surfowania po cyberprzestrzeni, zapobieganie hejtowaniu;
- Zapoznanie uczniów z różnorodnymi metodami uczenia się i zachęcanie do wdrażania ich w codziennej pracy umysłowej;

- Organizowanie zajęć dotyczących profilaktyki zdrowia psychicznego młodzieży, w szczególności depresji;
- W pracy szkoły należy w sposób systemowy wdrożyć działania, które będą motywować uczniów do pracy umysłowej, osiągania celów, odnoszenia sukcesu;
- Kształtowanie postaw proekologicznych wśród młodzieży.

6. Cele ogólne

Podstawowym celem Programu Profilaktyczno-Wychowawczego jest zadbanie o wszechstronny rozwój ucznia i przygotowanie go do startu w dorosłe życie.

Wynikiem podejmowanych przez szkołę działań w zakresie ww. Programu ma być przede wszystkim zapewnienie poczucia bezpieczeństwa wszystkim uczniom poprzez ochronę przed zagrożeniami, a w sytuacjach tego wymagających zakrojona na szeroką skalę pomoc, oferowana zarówno wychowankowi, jak i jego najbliższemu środowisku.

W ten sposób stworzony Program Profilaktyczno-Wychowawczy będzie realizował cele prospołeczne, kształtując młodego człowieka i przygotowując go do odpowiedzialnego i mądrego odgrywania określonych życiowych ról.

Cele wychowawcze skierowane są do wszystkich uczniów, natomiast cele profilaktyczne obejmują swoim zasięgiem całą społeczność szkolną (uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników administracji).

7. Cele szczegółowe

- 1) Rozwój intelektualny i zawodowy uczniów.
- 2) Kształtowanie u uczniów potrzeby poznawania i poszanowania kultury regionalnej, narodowej i europejskiej.
- 3) Modelowanie u uczniów postaw prospołecznych i systemu pozytywnych wartości.
- 4) Rozwijanie umiejętności społecznych i interpersonalnych.
- 5) Propagowanie działań proekologicznych.
- 6) Profilaktyka i promocja zdrowego stylu życia.
- 7) Bezpieczeństwo uczniów w szkole.

8. Strategia wychowawczo – profilaktyczna szkoły

Opisana poniżej strategia zakłada wspieranie uczniów w rozwoju we wszystkich sferach: fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, społecznej i duchowej poprzez działania

adresowane do uczniów oraz wykorzystanie wiodących i uzupełniających strategii profilaktycznych poprzez działania adresowane do uczniów, rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.

1) ROZWÓJ INTELEKTUALNY I ZAWODOWY UCZNIÓW

- Poruszanie tematyki dotyczącej hobby oraz zainteresowań uczniów w czasie zajęć z wychowawcą i nauczycielami.
- Motywowanie uczniów do nauki, wspieranie ich w planach edukacyjnych i zawodowych.
- Pomoc uczniom w planowaniu ścieżki zawodowej i edukacyjnej oraz określeniu ich predyspozycji do wykonywania określonego zawodu.
- Zapoznanie uczniów z wymaganiami zawodowymi w czasie zajęć praktycznych, praktyk zawodowych oraz wycieczek przedmiotowych.
- Przygotowanie młodzieży do wejścia na rynek pracy, zapoznanie z rolą absolwenta.
- Kształtowanie postaw przedsiębiorczych.
- Edukacja w zakresie funkcjonowania pamięci ludzkiej oraz higieny pracy umysłowej.
- Podjęcie na zajęciach z wychowawcą tematyki skutecznych metod uczenia się.
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu trudności edukacyjnych.
- Kształtowanie u uczniów umiejętności poszukiwania i selekcjonowania informacji.
- Rozwijanie kompetencji matematycznych i cyfrowych uczniów.
- Pobudzanie uczniów do kreatywnego myślenia.

2) KSZTAŁTOWANIE U UCZNIÓW POTRZEBY POZNAWANIA I POSZANOWANIA KULTURY REGIONALNEJ, NARODOWEJ I EUROPEJSKIEJ

- Edukacja w zakresie tradycji i obyczajów narodowych, lokalnych oraz szkolnych.
- Umożliwienie uczniom udziału w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych.
- Zapoznavanie uczniów z dorobkiem kultury narodowej.
- Propagowanie wśród uczniów dbałości o kulturę słowa.

3) MODELOWANIE U UCZNIÓW POSTAW PROSPOŁECZNYCH I SYSTEMU POZYTYWNYCH WARTOŚCI, W TYM POSTAW OBYWATELSKICH I PATRIOTYCZNYCH. ROZWIJANIE UMIEJĘTNOŚCI SPOŁECZNYCH I INTERPERSONALNYCH

- Organizacja obchodów świąt narodowych w szkole.
- Edukacja młodzieży w zakresie rozpoznawania i przeciwdziałania przejawom rasizmu, szowinizmu, antysemityzmu i ksenofobii.
- Przedstawianie możliwości zaangażowania się w wybrane działania na rzecz równości i tolerancji.
- Kształtowanie u uczniów postawy tolerancyjnej wobec odmienności kulturowych, etnicznych, religijnych oraz seksualnych.
- Propagowanie inicjatywy wolontariatu.
- Kształcenie umiejętności społecznych wśród uczniów.
- Rozpoznawanie trudności interpersonalnych u uczniów - indywidualna pomoc nauczycieli, pedagoga szkolnego.
- Przeprowadzenie przez nauczycieli i wychowawców lekcji na temat komunikacji międzyludzkiej, sposobów rozwiązywania problemów i radzenia sobie z agresją (szczególnie słowną).
- Dodatkowa, indywidualna praca wychowawcy, pedagoga szkolnego z uczniami przejawiającymi zachowania agresywne lub uczniami mogącymi stać się ofiarami przemocy oraz z ich rodzicami.
- Stwarzanie uczniom sprzyjających warunków do pracy zespołowej.

4) PROPAGOWANIE DZIAŁAŃ PROEKOLOGICZNYCH

- Przygotowanie informacji na temat projektowanych działań proekologicznych w szkole.
- Udział młodzieży w akcjach proekologicznych przeprowadzanych w szkole i poza nią.
- Zachęcanie uczniów i ich rodziców do segregacji śmieci.
- Propagowanie wśród uczniów idei ZERO WASTE.
- Zorganizowanie i przeprowadzenie zbiórki elektrośmieci w szkole, gospodarstwach domowych uczniów i najbliższym otoczeniu szkoły.

- Organizacja i udział uczniów w akcjach, happeningach i eventach związanych z działaniami proekologicznymi.
- Prowadzenie w szkole akcji zbiórki zużytych baterii.
  - Przeprowadzenie akcji Upcycling

5) PROFILAKTYKA I PROMOCJA ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

- Przygotowanie materiałów informacyjnych dla rodziców na temat uzależnień i instytucji wspomagających w wychowaniu.
- Udział młodzieży w programach profilaktycznych organizowanych na terenie szkoły oraz poza nią.
- Prowadzenie przez nauczycieli i wychowawców lekcji na temat uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem nikotynizmu.
- Zapoznanie uczniów z przepisami prawa i uświadamianie ich na temat odpowiedzialności karnej.
- Udział rodziców, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych w szkoleniach na temat przepisów prawa i uzależnień ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych środków psychoaktywnych.
- Organizowanie dla uczniów spotkań z przedstawicielami służby zdrowia i policji na temat zagrożeń wynikających z podejmowania ryzykownych decyzji oraz zachowań.
- Przedstawienie uczniom tematyki handlu ludźmi – omówienie zagrożeń.
- Kształtowanie u młodzieży umiejętności autoprezentacji i prezentacji swoich dokonań.
- Indywidualna praca nauczycieli, wychowawców, pedagoga szkolnego z uczniami mającymi obniżoną samoocenę.
- Uświadomienie rodziców i nauczycieli na temat trudności w okresie adolescencji.
- Informowanie rodziców, nauczycieli, uczniów o instytucjach pomagających w rozwiązywaniu trudności życiowych.
- Podjęcie tematyki zasad zdrowego odżywiania oraz przeciwdziałania nadwadze i otyłości.
- Systematyczne zwracanie uwagi uczniów na higienę osobistą.
- Uświadamianie uczniów na temat konsekwencji zażywania anaboliików oraz środków odchudzających.

- Odpowiednie wzbogacenie oferty zajęć wychowania fizycznego w celu uatrakcyjnienia i podniesienia ich jakości.
- Regularne zajęcia SKS z różnorodnych dyscyplin sportowych w ofercie zajęć pozalekcyjnych szkoły.
- Rozpowszechnianie wśród uczniów wiedzy na temat zdrowia psychicznego, przeszczepów i chorób zakaźnych, Przeprowadzanie w szkole akcji krwiodawstwa
- Edukowanie młodzieży w zakresie metod radzenia sobie ze stresem.

6) BEZPIECZEŃSTWO UCZNIÓW W SZKOLE

- Opracowanie procedur zapewniających bezpieczeństwo społeczności szkolnej w czasie pandemii, zapoznanie z wytycznymi uczniów i zachęcanie do stosowania się do zaleceń.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem BHP i regulaminami pracowni oraz warsztatów szkolnych.
- Zdecydowane reagowanie wszystkich pracowników szkoły na niewłaściwe zachowania uczniów.
- Pełnienie przez nauczycieli dyżurów w czasie przerw wg harmonogramu.
- Rzetelne prowadzenie dokumentacji dot. wypadków w szkole przez szkolnego inspektora BHP i SIP oraz pielęgniarkę szkolną.
- Współpraca wszystkich pracowników szkoły ze szkolnym inspektorem BHP w celu zapobiegania ewentualnym zagrożeniom.
- Edukowanie młodzieży w zakresie zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.
- Uświadamianie uczniów na temat bezpiecznego korzystania z Internetu, przeciwdziałanie cyberprzemocy.

9. Sposoby realizacji zadań (w tym z wykorzystaniem aktywnych metod pracy)

- 1) Zajęcia dydaktyczno-wychowawcze i opiekuńcze prowadzone przez wychowawców i nauczycieli.
- 2) Specjalne zajęcia z młodzieżą organizowane w szkole i poza nią np. konkursy, olimpiady, programy profilaktyczne oraz programy rekomendowane przez MEN,

Kuratorium Oświaty oraz ORE, spotkania z policją, pedagogiem, pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznej, przedstawicielami służby zdrowia, fundacjami, stowarzyszeniami, innymi specjalistami.

- 3) Indywidualna praca wychowawcy z uczniem i jego rodzicami.
- 4) Indywidualna praca pedagoga szkolnego z uczniami i rodzicami.
- 5) Konsultacje nauczycieli i wychowawców z pedagogiem szkolnym.
- 6) Pedagogizacja rodziców w ramach zebrań ogólnych i klasowych.
- 7) Zajęcia pozalekcyjne.
- 8) Projekcje filmów.
- 9) Wycieczki przedmiotowe i klasowe.
- 10) Praktyka zawodowa (projekt Erasmus+)
- 11) Fakultety dla maturzystów.
- 12) Szkolenia dla wolontariuszy dot. osób niepełnosprawnych (Szkolny Klub Wolontariatu).
- 13) Doradztwo zawodowe.
- 14) Zawody sportowe.
- 15) Akademie szkolne.

10. Realizowane programy wychowawczo – profilaktyczne

W szkole cyklicznie realizowane są dwa programy profilaktyczne NOE dla uczniów klas pierwszych i KOREKTA dla młodzieży z klas czwartych technikum i trzecich szkoły branżowej.

W celu integracji uczniów klas pierwszych prowadzony jest program integracyjno – adaptacyjny.

Uczniowie biorą udział w programach profilaktycznych prowadzonych przez policjantów z Powiatowej Komendy Policji w Bieruniu.

We współpracy ze Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Tychach realizowane są programy i konkursy o tematyce prozdrowotnej.

Szkoła w ramach doradztwa zawodowego organizuje spotkania z pracownikiem Punktu Pośrednictwa Pracy OHP.

11. Współpraca z instytucjami i organizacjami wspierającymi pracę szkoły

W ramach działań profilaktyczno – wychowawczych współpracujemy z:

- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Bieruniu;
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Łędzinach;
- Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Bieruniu;
- Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej;
- Powiatową Komendą Policji w Bieruniu;
- Punktem Pośrednictwa Pracy OHP w Tychach;
- Sądem Rejonowym w Tychach i Mysłowicach;
- Regionalnym Ośrodkiem Metodyczno – Edukacyjnym „Metis” w Katowicach;
- Bieruńskim Ośrodkiem Kultury
- Wojewódzkim Urzędem Pracy w Katowicach;
- Państwową Strażą Pożarną w Tychach
- Ochotniczą Strażą Pożarną w Bieruniu
- Starostwem Powiatowym w Bieruniu
- Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w Tychach
- Ośrodkiem Błogosławiona Karolina w Łędzinach.

12. Ewaluacja

W celu ewaluacji zostaną wykorzystane różne źródła informacji między innymi takie jak:

- ewaluacja wewnętrzna;
- obserwacja pedagogiczna;
- diagnoza środowiska rodzinnego uczniów;
- ankiety i inne badania.

Wyniki badań z ewaluacji wewnętrznej zostaną zaprezentowane przez Zespół Radzie Pedagogicznej, a pedagog szkolny omówi sytuację wychowawczą w szkole na koniec roku szkolnego.

ZAŁĄCZNIK NR 1

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo Oświatowe (Dz. U. 2020 poz. 910, 1378).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2020 poz. 1327).
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz niektórych ustaw (Dz. U. 2019 poz. 852 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form przeprowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 poz. 1449).
- Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym (Dz. U. 2019 poz. 2365 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 997, z 2014 poz. 803 oraz z 2016 r. poz. 895).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017. W sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2017 poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 26 lipca 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. 2018 poz. 1679).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. 2012 poz. 977 z zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz. U. 2018 poz. 467).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 marca 2017 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U. 2017 poz. 860).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 16 maja 2019 r. w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz. U. 2019 poz. 991 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2013 poz. 532).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2020 poz. 1280).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 lipca 2015r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych,

niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2015 poz. 1113 ze zm.).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. 2020 poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 sierpnia 1999r. w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego (Dz. U. 2014 poz. 395 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2009 r. w sprawie sposobu realizacji edukacji dla bezpieczeństwa (Dz. U. 2009 nr 139 poz. 1131 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015 r. poz. 843 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 03 sierpnia 2017 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2017 r. poz. 1534).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2019 r. poz. 373).
- Statut Szkoły.